

GAIA *Nieuwsbrief*

Jaargang 4, September 2003, Nr 3   Periodiek van GAIA, Netwerk voor Vrouwen uit de Aardwetenschappen.

In deze nieuwsbrief:

GAIA AGENDA	1
VAN DE REDACTIE	1
VAN DE VOORZITTER	1
VAN DE PENNINGMEESTER	2
GAIA FAMILIEDAG / NAJAARSEXCURSIE	3
GAIA LOOPBAANONDERZOEK	4
STAND VAN ZAKEN	4
VERSLAG LUSTRUM EXCURSIE AMELAND	4
NETWERK DINER	6
COLOFON	6

GAIA Agenda

27 september	GAIA familiedag/najaarsexcursie
9 oktober	GAIA netwerkdiner
2 november	GAIA bestuursvergadering
22 november	GAIA Algemene Ledenvergadering
9 december	GAIA bestaat 5 jaar
18 december	GAIA bestuursvergadering

Van de Redactie

Dit is alweer de laatste nieuwsbrief van 2003. Het is helaas ook de laatste nieuwsbrief voor twee van onze redactieleden. Langs deze weg wil ik Marjon Reydon en Rona Vink hartelijk bedanken voor hun jarenlange inzet voor de nieuwsbrief. Ik wens jullie veel geluk voor de toekomst en hoop jullie nog op vele GAIA bijeenkomsten tegen te komen.

Naar aanleiding van het vertrek van Marjon en Rona zijn we hard op zoek naar nieuwe redactieleden. Vind je het leuk om stukjes te schrijven met betrekking tot GAIA en wil je je wel eens wagen aan de nieuwsbrief? Laat het mij dan weten.

Deze nieuwsbrief wordt weer op papier naar iedereen verstuurd. Naar aanleiding van het per e-mail versturen van de vorige nieuwsbrief zijn er

gemixte reacties van de leden gekomen. Een aantal leden was zeer positief en een aantal leden heeft aangegeven dat ze de nieuwsbrief liever per post ontvangen. Om toch de kosten van het kopiëren en versturen van de nieuwsbrief in te krimpen krijgen jullie binnenkort een mailtje waarmee je kunt aangeven of je de nieuwsbrief wel of niet per post wilt ontvangen. Op deze manier hopen we aan alle leden tegemoet te kunnen komen. De nieuwsbrief is trouwens ook dit keer weer digitaal beschikbaar via de GAIA website.

Voor deze nieuwsbrief zijn er weer een aantal leuke inzendingen binnen gekomen. Zo vertelt Elvira Sanders over de Ameland excursie die afgelopen mei heeft plaatsgevonden en geeft Lucia van Geuns een update van de GAIA activiteiten namens het bestuur. Ook vind je aankondigingen voor de GAIA familiedag (let op: de datum is gewijzigd) en een nieuw netwerkdiner. Tenslotte vind je in deze nieuwsbrief een oproep van de penningmeester om over te gaan op automatische incasso van de contributie.

We wensen jullie veel leesplezier en hopen jullie te zien tijdens de ALV op 22 november of op een van de andere GAIA activiteiten.

Namens de redactie: Ingeborg van Oorschot

Van de Voorzitter

De geslaagde lustrum excursie naar Ameland van het voorjaar van 2003 lijkt alweer ver achter ons te liggen na zo'n mooie zomer. Het belooft echter ook een interessant najaar te worden voor het GAIA netwerk. Het loopbaanonderzoek is bijna afgerond en de verschillende participerende instanties zullen zich binnenkort gaan buigen over de resultaten. Na Bestudering van feiten en conclusies hopen we te komen tot het formuleren van afspraken met werkgevers. Tijdens de ALV

van 22 november (die zaterdag vrijhouden!) hopen we jullie reeds een en ander te presenteren. Maar tijdens een speciaal te organiseren symposium over dit onderwerp in het vroege voorjaar van 2004 worden jullie uitgebreid geïnformeerd! Later veel meer hierover.

Eerst is er nog de GAIA familiedag in Limburg en het netwerk diner in Den Haag. Ik hoop oprecht dat vele van jullie zullen deelnemen aan deze activiteiten o.a. om nieuwe mensen te ontmoeten in een ontspannen 'netwerk' sfeer. Neem ook eens een kijkje op de vernieuwde website van GAIA (www.vrouwen.net/GAIA). Hier staan de meest actuele zaken over GAIA en kun je de nieuwsbrieven downloaden. Wij horen graag hoe jullie de nieuwe website vinden: commentaar en suggesties zijn welkom! Natuurlijk zijn we altijd op zoek naar actieve leden om ons bestuur en de verschillende commissies te 'bemannen'. Dus meld je aan of bel even naar een van de bestuurs-/commissieleden. Bel of mail ook als je vindt dat sommige dingen anders kunnen/moeten binnen GAIA.

GAIA bestaat vijf jaar en heeft veel bereikt; hoe we de volgende vijf jaar gaan invullen en waar de nadruk gaat liggen – naast de reeds bestaande activiteiten – is nog open voor discussie. De inhoudelijke commissie is reeds aan het 'brainstormen' over dit onderwerp en hierover hopen we in het najaar – tijdens de ALV – met de leden te praten/discussiëren. De ALV zal overigens worden gevolgd door een aardwetenschappelijke lezing voor en door GAIA leden met als thema 'Tussen Hemel en Aarde'. Houd 22 november vrij voor GAIA!

Veel leesplezier,

Lucia van Geuns

Van de Penningmeester

Beste leden,

GAIA bestaat in december van dit jaar 5 jaar. Om de inning van de contributie zo gemakkelijk en goedkoop mogelijk te laten verlopen, hebben we gekozen om de contributie via automatische incasso te innen – acceptgiro's zijn relatief duur en de eigen discipline, ook na enige herinneringen, werkt bij velen niet.

Middels het bijgaand formulier kun je GAIA machtigen om eens per jaar de contributie te laten afschrijven (23 euro of 11,50 euro voor studenten of werklozen). De jaarlijkse afschrijving zal plaatsvinden rond 1 december. Nog even ter herinnering en wellicht ten overvloede, het lidmaatschapsjaar loopt van 1 november tot 1 november. Heb je de contributie voor dit jaar nog niet betaald, dan kun je tevens gebruik maken van de eenmalige machtiging. De afschrijving hiervoor zal ook rond 1 december plaatsvinden.

Opmerking:

De doorlopende machtiging kun je altijd weer intrekken. Hiervoor kun je schriftelijk of per e-mail contact opnemen met GAIA. Vermeld in de correspondentie altijd je bank- of gironummer. Je kunt je ook wenden tot je bank of postkantoor. Als je het niet eens bent met de afschrijving heb je een maand de tijd om je bank of postkantoor opdracht te geven het bedrag terug te boeken. De automatische incasso geldt alleen voor Nederlandse rekeninghouders. Het machtigingsformulier kan alleen per post teruggestuurd worden.

Middels de automatische incasso kun je dus nooit meer vergeten om je contributie te betalen en op die manier ben je altijd verzekerd van alle voordelen die 't GAIA lidmaatschap je biedt; zoals de vacaturemailing, netwerkactiviteiten en excursies.

We hopen je in ieder geval 22 november op de ALV te mogen ontmoeten om met iedereen te proosten op het 1^e lustrum.

*Met vriendelijke groet,
Els Ufkes
Penningmeester GAIA*

**GAIA FAMILIEDAG /
NAJAARSEXCURSIE**

**13 SEPTEMBER, 27 SEPTEMBER
OP ZOEK NAAR BÈR? OF ANDERE
FOSSIELEN?**

LET OP: Niet zoals eerder aangekondigd zal de familiedag/najaarsexcursie plaatsvinden op zaterdag 13 september, maar op **27 september!!**

De excursie gaat naar Zuid-Limburg, alwaar we de **groeves van 't Rooth en Geulhem** zullen gaan bezoeken.

De excursie staat open voor iedereen die het leuk vindt om naar fossielen te zoeken, de Krijt/Tertiair-grens een keer van dichtbij te bekijken en door het geologische interessante landschap van Zuid-Limburg te wandelen. Dus neem je familie (kids, (groot)ouders, enz.), vrienden en collega's mee. Ook niet-leden zijn welkom. Honden moeten echter thuisblijven, want de groeve 't Rooth ligt temidden van een natuurgebied (met grazers).

PROGRAMMA

10.00 uur	startpunt = bij de ingang van groeve 't Rooth
10:00 - 10:30 uur	melden bij de poort, koffie met limburgse vlaai
10:30 - 12:00 uur	bezoek aan de groeve, hakken en fossielen zoeken!!
12:00 - 12:30 uur	lunch (zelf meegebracht) bij de groeve
12:30 - 14:30 uur	wandel/speurtocht van 't Rooth naar de Geulhemmergroeve
14:30 - 16:00 uur	bezoek aan de Geulhemmergroeve (en de rotswoningen!) In deze groeve ligt de Krijt/Tertiair grens ontsloten. Denk aan warme kleding en een zaklamp voor in de groeve.
16:00 - 17:00 uur	'prijssuitreiking' en terugwandelen naar 't Rooth
17.00 uur	einde programma

De prijs van dit programma is **8 euro** (kinderen jonger dan 12 jaar 6 euro). Hierbij is inbegrepen koffie met vlaai en entrée van de groeves.

OPGAVE via gaia@vrouwen.net.

Vermeld bij opgave s.v.p. met hoeveel personen (volwassenen/kinderen) je komt, dit i.v.m. met capaciteit van de groeves, en of je met het OV dan wel eigen vervoer komt. Het verschuldigde bedrag kun je overmaken op girorekening 8119209 t.n.v. GAIA te Haarlem.

NOOT

Het terrein is per buggy begaanbaar, tenzij het goed geregend heeft.

De Geulhemmergroeve is slechts schaars verlicht en heeft nauwe gangen. Het is dus niet te vergelijken met andere toeristische grotten. De Geulhemmergroeve kent een vrij constante binnentemperatuur van 9-10 °C, dus warme kleding mee!

ROUTEBESCHRIJVING naar 't Rooth

- Kom je vanaf Bemelen, dan sla je bij de kerk (bij de waterput) rechtsaf en volg de weg omhoog tot buiten de bebouwde kom totdat je op een kruispunt komt. Dan sla je linksaf ('de Zwarte Weg') en volg je de weg tot aan de ingang van de groeve. Hier langs de weg kun je je auto parkeren.
- Kom je vanaf Maastricht, neem dan de weg richting Vaals (N278). Voor Cadier en Keer, ongeveer 400m na een tankstation sta je linksaf een **EIGEN WEG** in richting St. Antoniusbank. Deze weg volgen. Na ongeveer 2 km ben je bij de ingang van de groeve. Hier langs de weg kun je je auto parkeren.
- Kom je met het OV, laat het ons dan even ruim op tijd weten opdat we een "taxi-dienst" kunnen regelen vanaf het station in Maastricht. Mocht je nog ruimte in je auto over hebben, meld dat dan ook graag.

TIPS voor de deelnemers om mee te nemen:

- lunchpakket
- goed schoeisel, het kan her en der erg modderig zijn
- (geologische) hamer, beitel, en inpakmateriaal (krant, tas)
- warme kleding voor in de Geulhemmergroeve (10 °C in de groeve)
- zaklamp (geen campinggaslamp!!!)
- fototoestel (met flits!)

GAIA loopbaanonderzoek Stand van Zaken

In de nieuwsbrief van februari 2003 is de toenmalige stand van zaken van het GAIA loopbaanonderzoek beschreven. Ondertussen zijn de vragenlijsten van de organisaties en geënquêteerden binnen.

Aan de organisaties (bedrijven en universiteiten) is gevraagd het aantal mannen en vrouwen en de gemiddelde leeftijd in verschillende functies weer te geven. Het percentage vrouwen op verscheidene functies komt niet overeen met wat verwacht kan worden aan de hand van het percentage afgestudeerde vrouwen in de afgelopen 20 jaar. Het fenomeen “lekkende pijplijn in de Aardwetenschappen” is hiermee bewezen. Ook is gevraagd de in- en uitstroom van mannen en vrouwen in de laatste 5 jaar weer te geven met daarbij hun functie en leeftijd. Wat vooral opvalt, is dat de laatste 5 jaar de instroom van afgestudeerde vrouwen overeenkomt of zelfs groter is dan verwacht aan de hand van het percentage afgestudeerde vrouwen.

Met behulp van de adressen van alumnibureaus zijn enquêtes verstuurd naar alle vrouwen en evenveel mannen. Het kan zijn dat je geen enquête hebt ontvangen omdat je niet in het adressenbestand van de universiteit stond of onder een verkeerd adres stond geregistreerd. De enquête is onder auspiciën van KNGMG en KNAG verstuurd om een grotere respons te bereiken. In totaal zijn er zo’n 1500 enquêtes verstuurd en 505 zijn ingevuld geretourneerd. Veertig procent hiervan is man en zestig procent vrouw. De tijd voor het invullen van de enquête koste ongeveer drie kwartier. De hoge respons voor zo’n lange enquête is een succes te noemen. Wat heel erg duidelijk naar voren komt is dat er geen verschil is in ambitie tussen vrouwen en mannen met betrekking tot het type functie en functieniveau. Alleen, meer mannen dan vrouwen denken hun ambitie te realiseren. De grote verscheidenheid van

organisaties waar men werkt na het afstuderen, maakt dat de interpretatie van de resultaten flink wat tijd kost om te kijken of er verschillen zijn tussen organisaties en waar dat aan ligt. Het derde deel van het loopbaanonderzoek waren de diepte-interviews van mensen die in de Aardwetenschappen werken of niet meer in de Aardwetenschappen werkzaam zijn. De interviews zijn geweest en aan de rapportage wordt gewerkt. Op de ALV verwachten we een eenduidig beeld te kunnen geven van de oorzaken van het fenomeen “lekkende pijplijn” en wat bedrijven, universiteiten en GAIA zouden kunnen doen om deze verspilling van talent te bestrijden. Het onderscheid in de drie partijen wordt gemaakt om de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de aanbevelingen te duiden. Omdat de beleidsaanbevelingen samen met bedrijven, universiteiten, GAIA en de onderzoekers worden bedacht, verwachten we dat er veel enthousiasme is om deze aanbevelingen uit te voeren. Het loopbaansymposium zal medio februari 2004 plaatsvinden.

Namens de inhoudelijke commissie,

Erika Neeft

Verslag Lustrum Excursie Ameland

Een verkenning van een zonovergoten eiland en gaswinning?

Een weekend ronddolen over Ameland, dat kan bijna niet anders dan heerlijk zijn! In dit geval ook nog in het specifieke gezelschap van 16 GAIA vrouwen alsmede met een actueel thema, namelijk gaswinning in het Waddengebied. Voor mij in elk geval een nieuwe ervaring, die zeker voor herhaling vatbaar is.

Vrijdagavond aangekomen en na een nadere kennismaking en introductie was de avontuurlijke toon van het weekend gezet: een enthousiaste middernachtelijke tocht naar het strand volgde voor een volle maansbad. Dat het met volle maan ook nog springtij is, maakte het alleen maar leuker natuurlijk.

De volgende dag, bij bewolkte lucht en miezerregen, fietsten wij over het eiland onder leiding van Joop Marquenie, ecooloog bij de NAM. Eidereenden werden bewonderd en vormden aanleiding voor een discussie over de kokkelvisserij en verschillende typische flora werd aangewezen. Uiteindelijk belandden we na een lunch (waar de weinige mannen aanwezig zich

staande hielden tijdens -in gezelschap van 16 vrouwen onvermijdelijke?- gesprekken over kinderen en bevallingen) in het Natuur Centrum Ameland alwaar we werkelijk heel hartelijk werden ontvangen.

Even rondneuzen in het centrum leverde o.a. een 'ijstijdgang' en een indrukwekkend walvis skelet op. Waar we uiteindelijk voor kwamen, was een stukje uitleg over de landschappelijke ontwikkeling van Ameland en de gaswinning op het eiland. Hierbij werden naast een technische uitleg ook onder meer prachtige kernen van het Rotligendes door een van de geologen van de NAM getoond. Een discussie over de effecten van gaswinning op het landschap en milieu volgde, waarbij duidelijk de meningen nog verdeeld waren. Het onderwerp bodemdaling is hierbij uitgebreid aan de orde gekomen, alsmede de impact, die het aanleggen van een gaswinningslocatie op de omgeving, heeft. Hier konden we de volgende dag nog beter een oordeel over vormen, tijdens de rondleiding op de gaswinningslocatie op Ameland-oost. Hierbij vergeet ik bijna de heerlijke en gezellige barbecue op het strand te noemen, waar de eigen vangst van kwallen en zeedruifjes in een glas op tafel bijzonder veel aandacht opleverde.

Over de wadfauna konden we ons tijdens een vroege wadwandeling op de zondagochtend

verbazen. Slijkgapers verborgen in de modder, mosselen vastgeklonken aan elkaar op mosselbanken: ondanks de tot ijsklompen geworden voeten bij sommigen, was het een prachtige en onmisbare onderdeel van het weekend.

Het bezoek aan de gaswinningslocatie – niet meer dan een plak asfalt met veel pijpleidingen te midden van de duinen - was zeer interessant en maakt de hele discussie reëler. Het leverde ook grappige details op (althans voor echte leken in de gas- en olie-industrie zoals ik) zoals enorme 'bowlingballen' die de pijpleidingen voor het gastransport af en toe schoonrollen.

De heenreis hiernaartoe en de terugtocht naar de boot door de prachtige natuur van het Oerd (kwelder, duinlandschap en brede stranden) vormden de perfecte afsluiting van dit weekend. Voor alle duidelijkheid: deze laatste dag was nog eens gezegend met een heldere blauwe hemel en overdadige zonneschijn.

Alle voor-en-tegens van gaswinning zijn niet benoemd in dit relaas, daarvoor had je erbij moeten zijn. Maar het moge duidelijk zijn dat naast het boeiende thema de gezelligheid, het uitwisselen van verhalen van vrouwen in het vak en de prachtige omgeving ons een fantastisch weekend heeft bezorgd! Veel dank hierbij aan iedereen die meegeholpen heeft, in het bijzonder Mimi, Els, Joop en de NAM natuurlijk.

door: Elvira Sanders

Netwerk diner

Beste dames,

Voor velen is de vakantie weer (helaas) voorbij, dus het is weer de hoogste tijd om te gaan netwerken.

Op donderdag **9 oktober 2003** organiseert GAIA haar derde netwerkdiner van dit jaar, en wel in **Den Haag**.

Er is geen lezing deze avond. Er is dus alle ruimte om ervaringen, bijvoorbeeld naar aanleiding van de verschillende excursies, uit te wisselen.

Waar gaan we eten en hoe laat?

Netwerkdiner: 9 oktober om 19.00 hrs

Restaurant de Paraplu
Bagijnestraat 9
Den Haag
070-3647134

Kosten 3-gangen keuzemenu: €18.00 (indien vegetarisch s.v.p. doorgeven bij opgave)

Waar vind je de Bagijnestraat?

Het is een steegje gelegen tussen het 2e-Kamer gebouw aan de Lange Poten en het stadhuis aan de Kalvermarkt.

OV: NS station Den Haag CS, loopafstand
Vanaf station Den Haag HS, tram 8, 10,
15, 16

Auto: parkeergarages nabij stadhuis en 2e-Kamer

AANMELDEN

We willen iedereen vragen zich aan te melden voor dinsdag 7 oktober. Aanmelden kan per e-mail naar els.ufkes@12move.nl.

Kun je bij nader inzien niet, meld je dan s.v.p. tijdig af, opdat we niet een restaurantrekening krijgen voor personen die niet zijn komen opdagen.

We hopen op een grote opkomst.
En zoals altijd, geïnteresseerde (nog) niet-GAIA-leden zijn natuurlijk ook van harte welkom.

*Met vriendelijke groeten,
Els Ufkes*

COLOFON

Deze nieuwsbrief wordt toegezonden aan alle leden en sponsors van GAIA – Netwerk voor vrouwen uit de Aardwetenschappen. GAIA ressorteert als kring onder het Koninklijk Nederlands Geologisch en Mijnbouwkundig Genootschap (KNGMG) en is een werkgroep van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap (KNAG).

Lidmaatschap GAIA: 23 EURO per jaar (11,50 EURO voor studenten). Voor adreswijzigingen, aan- en afmeldingen (voor 1 november), mail de ledenadministratie van GAIA via ufkesels@zonnet.nl.

Voor overige zaken:
Secretariaat GAIA
Marjolijn Haasnoot
Lange Wijngaardstraat 1a
2011 RK Haarlem
of via e-mail: gaia@vrouwen.net

Nieuwsbriefredactie:
Ingeborg van Oorschoot (i.vanoorschoot@hetnet.nl)

MACHTIGINGSOPDRACHT

Naam:.....

Straat: .....

Postcode: .....Plaats: .....

Bankrekening: ..... of Girorekening: .....

Indien het rekeningnummer op een andere naam staat graag deze naam hier vermelden:

.....

Datum: .....Handtekening: .....

0 Ik machtig hierbij GAIA **tot wederopzegging** een bedrag van ..... euro per jaar af te schrijven van bovenstaande bank- / girorekening.

0 Ik machtig hierbij GAIA **eenmalig** een bedrag van ..... euro af te schrijven van bovenstaande bank- / girorekening.

HARTELIJK DANK!

Opmerking:

De doorlopende machtiging kun je altijd weer intrekken. Hiervoor kun je schriftelijk of per e-mail contact opnemen met GAIA. Vermeld in de correspondentie altijd je bank- of gironummer. Je kunt je ook wenden tot je bank of postkantoor.

Als je het niet eens bent met de afschrijving heb je een maand de tijd om je bank of postkantoor opdracht te geven het bedrag terug te boeken.

S.v.p. dit formulier in een gefrankeerde envelop opsturen naar:

GAIA
Schalkwijkerstraat 51zw
2033 JD Haarlem

✂ ✂

✂ Bewaar dit strookje voor je eigen administratie.

Machtiging voor GAIA om tot wederopzegging .....euro per jaar af te schrijven van mijn bank- / girorekening..... t.n.v.....

Middels het opsturen van dit strookje of een schriftelijk bericht wordt de machtiging weer ingetrokken.

Echter het opsturen van de machtigingsopdracht tegelijk met dit strookje wordt gezien als een machtigingsopdracht.